

Holubice (okr. Vyškov)

„Kruh“.

Eneolit. Sídliště. Záchraný výzkum.

Lokalizace: Y= - 584296.07; X= - 1164204.63.

Zkoumaná plocha se nachází na severním svahu v severovýchodní části obce. Lokalita je postupně zastavována rodinnými domy. Během skrývky ornice na ploše jednoho z domů byl porušen sídlištní objekt obdélníkového půdorysu s kruhovou pískou u severní stěny. Pravděpodobně se jedná o výrobní objekt – pec s rozlehlou předpecní jámou. Jáma obsahovala zlomky keramiky, štípanou a broušenou industrii, přeslen a zvířecí kosti. Na ostatních parcelách jsme další osídlení nezjistili.

Literatura

Neuveдено.

Zusammenfassung

Holubice (Bez. Vyškov), „Kruh“. Äneolithikum. Siedlung. Rettungsgrabung.

Blanka Mikulková

Jedovnice (okr. Blansko)

„Nad Jakubem“.

Pozdní eneolit. Ojedinělý nález. Náhodný povrchový nález.

V zářijových dnech roku 2016 našla pí. Jana Kupková při vycházce se svým manželem v trati „Nad Jakubem“ štípaný silicitový artefakt. Jedná se o silicitovou dýku s krátkou jazykovitou rukojetí o délce 84 mm, s rukojetí 15 mm (obr. 2). Zhotovená je ze silicitu z glacienních sedimentů (za určení použité suroviny děkujeme A. Přichystalovi z Ústavu geologických věd Přírodovědecké fakulty v Brně). Silicitové dýky jsou považovány za importy, které se na území České republiky dostaly dálkovým obchodem ze severní Evropy, kde jsou jejich výrobní centra. Severské dýky opatřené rukojetí mají řap delší, často ve tvaru rybího ocasu, ale s odlišným příčným řezem. Jedovnická dýka na rozdíl od nich má však krátkou jazykovitou rukojeť. Tato forma je obvyklá u měděných dýk kultury zvoncovitých

pohárů (Kuna, Matoušek 1978, obr. 1; 2: 1–10), kde lze k ní nalézt řadu více či méně podobných kusů. Na jejich základě je možné silicitovou dýku z Jedovnic považovat za repliku měděných dýk nositelů kultury zvoncovitých pohárů a datovat ji do pozdního eneolitu.

Literatura

Kuna, M., Matoušek, V. 1978: Měděná industrie kultury

zvoncovitých pohárů ve střední Evropě. In. M. Buchvaldek (ed.): *Varia archaeologica 1. Praehistorica VII.* Praha: Univerzita Karlova, 65–89.

Zusammenfassung

Jedovnice (Bez. Blansko), „Nad Jakubem“. Spätäneolithikum. Einzelfund.

Lubomír Šebela, Jana Kupková

Jiříkovice (okr. Brno-venkov)

„Díly“, parc. č. 472/58, 472/110.

Kultura se šňůrovou keramikou. Pohřebiště. Záchraný výzkum.

Při rozšiřování haly v průmyslové zóně obce Jiříkovice byl odkryt kostrový hrob kultury se šňůrovou keramikou porušený druhotným zásahem (WGS-84: 49.177432341N, 16.761250313E). Další dva kostrové hroby byly ve skryté ploše zachyceny při výstavbě vodovodního řadu (WGS-84: 49.1775314N, 16.7613703E; 49.1775961N, 16.7601364E). Jednalo se o menší pravoúhlé jámy, obsahující v jednom případě velmi skromné a ve druhém o něco lépe zachované kosterní ostatky dětí. Z milodarů lze zmínit pohár zdobený otisky šňůry, džbán, hrnce a drobnou bezuchou amforu.

Literatura

Neuveдено.

Zusammenfassung

Jiříkovice (Bez. Brno-venkov), „Díly“. Parz. Nr. 472/58, 472/110. Schnurkeramik. Gräberfeld. Rettungsgrabung.

Petr Kos, David Parma

Jiříkovice (okr. Brno-venkov)

„Čtvrtě před dráhou“, parc. č. 581/149.

Kultura se šňůrovou keramikou. Hrob. Záchraný výzkum.

Při budování II. etapy oblastního vodovodu svazku obcí Šlapanicko byl v trati „Čtvrtě před dráhou“ zachycen v plošné skrývce přístupové komunikace ke stavbě také jeden menší pravoúhlý hrob z období kultury se šňůrovou keramikou. Kromě pěti nádob (miska, hrnec, amfora a dva džbány) však neobsahoval žádný pohřeb (obr. 3). Vzhledem k rozmístění nádob je však možné, že skelet byl zcela rozložen půdními procesy.

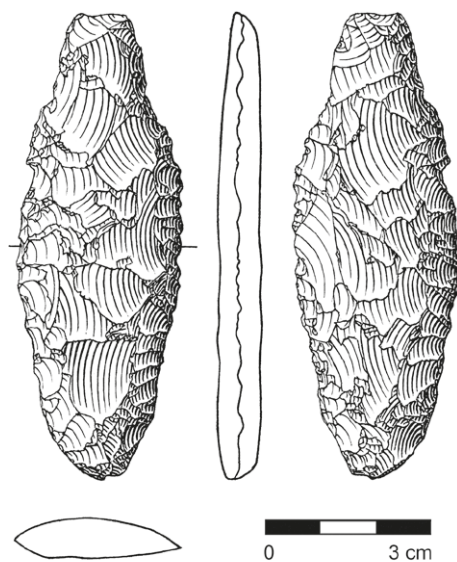
Literatura

Neuveдено.

Zusammenfassung

Jiříkovice (Bez. Brno-venkov), „Čtvrtě před dráhou“. Parz. Nr. 581/149. Grab der Schnurkeramik. Rettungsgrabung.

Petr Kos, Jiří Kala

Obr. 2. Jedovnice (okr. Blansko). Silicitová dýka. Kresba J. Brenner.

Abb. 2. Jedovnice (Bez. Blansko). Silicidolch. Zeichnung J. Brenner.

Obr. 3. Jiříkovice (okr. Brno-venkov). Hrob kultury se šňůrovou keramikou. Foto P. Kos.

Abb. 3. Jiříkovice (Bez. Brno-venkov). Grab der Schnurkeramik. Foto P. Kos.

Olomouc (k. ú. Slavonín, okr. Olomouc) Hajnova ulice.

Jordanovská kultura. Sídliště. Záchraný výzkum.

Záchraný archeologický výzkum v Olomouci-Slavoníně, byl vyvolán připravovanou stavbou nového rodinného domu pana Šturala, realizovaný stavební firmou Gemo Olomouc. Městská část Slavonín se nachází na jihozápadní straně města Olomouc. Předmětná plocha, která je součástí již v minulosti zkoumané polykulturní lokality, se nachází pod mírným svahem orientovaným k východu, s nadmořskou výškou 213 m. Stavební parcela je v současné zástavbě omezena ulicemi Hajnova od východu a Přečkova přiléhající k parcele od západu. Výzkum v tomto prostoru navázal na předchozí záchranné archeologické akce, které zde v souvislosti se stavbou rodinných domů proběhly v období sezón 2004, 2009, 2014, 2016, 2017, 2018 (Kalábek 2004, 145; Kalábek 2014, 184; Kalábek 2016, 184; Kalábek 2017, 164; Kalábek 2018, 170–171; Vránová 2009, 271–272). Výsledně bylo během záchranného archeologického výzkumu prozkoumáno a zdokumentováno celkem 16 sídlištních objektů, které jsou na ploše zastoupeny dvěma výkopy kulových jamek (č. 374, 375), jedenácti výkopy sloupových jamek (č. 376, 377, 378, 382, 383, 384, 385, 386, 387, 388, 389) a třemi výkopy zásobních jam (č. 379, 380, 381). Dále celkem šest sloupových jam č. 384, 385, 386, 387, 388, 389 zachycených v jihovýchodní části zkoumané plochy tvořilo pozůstatek po domu nadzemní sloupové konstrukce (struktura č. 05), zkoumanému již v období výzkumné sezony 2017, během výstavby komunikace vymezující dnešní ulici Hajnova. Půdorys zachycené stavby měl obdélníkový tvar lemovaný řadami sloupových jamek, které byly ve středové ose doplněny o výkopy po nosných sloupech (Kalábek 2018, 170–171).

Na základě získaného archeologického materiálu lze některé zkoumané objekty datovat do období raného eneolitu (jordanovská kultura), starší doby bronzové (únětická kultura) a období popelnicových polí. Jordánovské kultuře náleží celkem jeden výkop zásobní jámy č. 379, z které pochází kolekce keramiky, fragmentů mazanice a zvířecích kostí. Zásobní jáma měla v půdorysu pravidelný oválný tvar s konvexními stěnami, které navazovaly na rovné dno. Na vytvořeném řezu dosahovala maximální hloubky 1,42 m. Ve vzdálenosti zhruba 3 m severním směrem od výkopu zásobní jámy se nacházela větší skupina sloupových a kulových jamek, z kterých ovšem nebyl získán žádný chronologicky citlivý materiál.

Literatura

- Kalábek, M. 2004:** Olomouc (k. ú. Slavonín, okr. Olomouc). *Přehled výzkumů* 45, 145.
Kalábek, M. 2014: Olomouc (k. ú. Slavonín, okr. Olomouc). *Přehled výzkumů* 55(1), 184.
Kalábek, M. 2016: Olomouc (k. ú. Slavonín, okr. Olomouc). *Přehled výzkumů* 56(1), 184.
Kalábek, M. 2017: Olomouc (k. ú. Slavonín, okr. Olomouc). *Přehled výzkumů* 58(1), 164.
Kalábek, M. 2018: Olomouc (k. ú. Slavonín, okr. Olomouc). *Přehled výzkumů* 59(1), 170–171.
Vránová, V. 2009: Olomouc (k. ú. Slavonín, okr. Olomouc). *Přehled výzkumů* 50, 271–272.

Zusammenfassung

Olomouc (Kat. Slavonín, Bez. Olomouc), Hajnova StraÙe. Jordansmùhler Kultur Rettungsgrabung. Siedlung.

Vít Hadrava

Otice (k. ú. Rybníčky, okr. Opava)

„U Hradecké cesty“, parc. č. 865, 760/1, 787/2 a 788/1.

Lengyelská kultura. Sídliště. Záchraný výzkum.

Archeologický výzkum na katastru obce Otice na parcelách č. 865, 760/1, 787/2 a 788/1 v trati „U Hradecké cesty“ se uskutečnil v rámci výstavby obsluÙné komunikace (obr. 4). Výzkum tak prostorově navazoval na akci z roku 2018 (Juchelka, Králová 2019, 181), kdy byla zkoumána východní část příjezdové komunikace. Celkem bylo v roce 2019 zkoumáno 36 archeologických situací, z nichÙ čtyři představovaly pozůstatky po těžebních jámách na hlínu, tzv. hliníÙkù (části některých z nich byly již zkoumány v roce 2018), jedenáÙ představovalo pozůstatky po sídlištních jámách (zásobníkové jámy apod.) a 21 kùlových ÷i sloupových jam. Nalezeny zde byly doklady aktivity lidu hornoslezské lengyelské skupiny v období její IV. fáze. Nálezy potvrzují, ÷e místo a souasně i jeho širší okolí bylo v minulosti, především v období staršího eneolitu, velmi intenzivně osídleno.

Literatura

- Juchelka, J., Králová, S. 2019:** Otice. *Přehled výzkumů* 60(1), 181.

Summary

Otice (Rybníčky cadastre, Opava District), “U Hradecké cesty”. Lengyel culture. Settlement. Rescue excavation.

Soňa Králová, Jiří Juchelka, Ondřej Klápa

Obr. 4. Otice (k. ú. Rybníčky, okr. Opava). Pohled na výzkum z ptačí perspektivy (snímek pořízen pozemním vrtulníkem DJI PHANTOM 4 PRO+). Foto J. Juchelka.

Fig. 4. Otice (Rybníčky cadastre, Opava District). Excavation from above (image taken with DJI PHANTOM 4 PRO + ground helicopter). Photo by J. Juchelka.